

Orde van advocaten in het arrondissement Amsterdam

Jaarverslag van de raad van de orde en de deken
over het ordejaar 2018

Inhoudsopgave

1. Inleiding

- a. Dekenverslag pag. 3

2. Verslag van de raad van de orde

- a. Vergaderingen en bijeenkomsten pag.
3
- b. Verslagen portefeuillehouders
- advocaat in dienstbetrekking pag. 3
  - strafrecht pag. 4
  - gefinancierde rechtsbijstand pag. 5
- c. Jaarvergadering Orde en dekenprijs pag.
6

3. Verslag van het bureau van de orde

- a. Klachten pag.
7
- b. Toezicht
- Stafoverleg pag. 7
  - Kantoorbezoeken pag. 7
  - Specifiek toezichtdossiers pag. 8
  - Opvolging Centrale Controle Verordeningen pag. 8
  - Bestuurlijke handhaving pag. 9
- c. Overige werkzaamheden
- Individuele advies- en informatieverzoeken pag. 9
  - Bemiddelingen pag. 9
  - AVG pag. 9
  - Algemene informatievoorziening pag. 9

Bijlagen

1. verslag van de deken tijdens jaarvergadering pag.
10
2. dekenrede dekenprijs met toelichting pag.
14
3. samenstelling bureau, raad en college pag.
16

1. INLEIDING

Jaarverslag

Tijdens de jaarvergadering op 29 maart 2019 heeft de deken al beknopt verslag gedaan van het ordejaar 2018. Dit verslag gaat als bijlage 1 hierbij (pag. 10-13). Bij die gelegenheid is ook gewezen op het 'Jaarverslag Toezicht 2018 Dekenberg', waarmee de lokale deken voor het eerst gezamenlijk verslag hebben gedaan van de wijze waarop (in 2018) het toezicht op de advocatuur is uitgeoefend. Op een aantal punten zal naar dit Jaarverslag Toezicht worden verwezen. Het Jaarverslag Toezicht 2018 Dekenberg is te vinden op de website van de Amsterdamse orde (www.aova.nl).

2. verslag raad van de orde

2.a. vergaderingen en bijeenkomsten

De Amsterdamse raad heeft in het verslagjaar 12 maal vergaderd. De vergaderingen duren van 13.00 uur tot 17.00 uur stipt, waarna de stageverklaringen worden uitgereikt. Vaste onderdelen van de agenda zijn stagezaken, kantoorbezoeken, lopende toezichtonderzoeken en nieuwe S-dossiers (dossiers naar aanleiding van signalen). Aan de hand van een overzicht van de nieuw ingediende klachten, wordt waar nodig overgelegd.

De raad houdt jaarlijks een zgn. 'winterberaad' (of 'lenteberaad', al naar gelang het moment), waarbij gedurende een vrijdag en daarop volgende zaterdag(ochtend) een aantal onderwerpen (meer) diepgaand wordt besproken. Dit beraad vindt buiten het bureau van de orde plaats. In 2018 heeft het beraad plaatsgevonden op 16 en 17 februari. Bij die gelegenheid is onder meer aandacht besteed aan de nieuwe, geüniformeerde Beleidsregel stage en patronaat 2018 (uiteindelijk vastgesteld eind 2018) en advocaten in dienstbetrekking.

De leden van de raad en de medewerkers van het bureau zijn aanwezig geweest bij diverse intern voor hen georganiseerde cursussen, onder meer over bestuursrechtelijke aspecten van het werk en over het toezicht op de naleving van de Wwft door advocaten.

Tussen leden van de raad en stafmedewerkers van het bureau vindt regelmatig 'bilateraal' overleg plaats, onder meer over kantoorbezoeken – waar alle leden van de raad hun aandeel in hebben – portefeuille-specifieke kwesties en klacht- en onderzoekdossiers waar zij bij betrokken zijn.

2.b. VERSLAG PORTEFEUILLEHOUDERS

ADVOCAAT IN DIENSTBETREKKING

Bijdrage van [mevr. mr. M.L. Bremer](#) (portefeuillehouder advocaten in dienstbetrekking)

Eind 2018 waren in het arrondissement Amsterdam 104 advocaten in dienstbetrekking werkzaam, waarvan 8 stagiaires. In het verslagjaar hebben 5 advocaten zich laten uitschrijven, veelal na een kantoorbezoek door de raad en gesprekken over eisen die aan advocaten in dienstbetrekking worden gesteld. Eén stagiaire heeft de stageverklaring ontvangen.

Het verslagjaar 2018 stond voor de portefeuillehouder wederom in het teken van het toezicht, vooral door middel van kantoorbezoeken (10), en de mentoraat-dossiers.

Op verzoek van het dekenberaad heeft de portefeuillehouder in samenwerking met de portefeuillehouders Rotterdam en Noord-Nederland een standpunt geformuleerd ten aanzien van de (on)mogelijkheid van het werken door een advocaat in dienstbetrekking in een

open werkomgeving, beter bekend als de kantoortuin. Eén en ander zal in 2019 leiden tot een in het dekenberaad vastgestelde beleidsregel.

In juni 2018 is voor de Amsterdamse advocaten in dienstbetrekking een seminar en netwerkbijeenkomst georganiseerd. De bijeenkomst werd zeer goed bezocht. Naast aandacht voor een aantal bijzonderheden van de praktijk- en kantoororganisatie en de inrichting daarvan (verzekering, vrijwaring en kwaliteitstoetsen), werd ook aandacht besteed aan hetgeen de geheimhoudingsverplichting en het verschoningsrecht betekenen voor de praktijkvoering van een advocaat in dienstbetrekking. Mr. dr. Nathalie Fanoy, die onlangs op dit onderwerp is gepromoveerd, verzorgde een inleiding. Deze inleiding leidde tot een levendige discussie en een gezellige borrel. Over en weer zijn er verschillende contacten gelegd.

De raad is verheugd dat deze groep advocaten, die weliswaar gering in omvang is maar een belangrijke functie binnen de balie vervult, zich ondanks haar diversiteit zich heeft laten zien als een zeer betrokken, herkenbare en duidelijk met de balie verbonden groep.

STRAFRECHT

Bijdrage van mrs. S. Burmeister en J.I.M.G. Jahae (portefeuillehouders strafrecht)

Regulier overleg

Ook dit jaar vond regulier overleg plaats tussen advocatuur en justitie, waarbij knelpunten en signalen aan de orde kwamen. Het overleg vond plaats met de navolgende instanties:

- met de hoofdofficier van justitie; namens de advocatuur: de deken, mr. S. Burmeister, mr. J.I.M.G. Jahae en mevrouw mr. A.S. Reijnders-Sluis;
- met de Sectorvoorzitter van de rechtbank; namens de advocatuur: mr. S. Burmeister, mr. J.W.P. Beijen en mevrouw mr. C. Stenger;
- met de portefeuillehouders van andere lokale orden: hierbij zijn ook de NVSA en de NVJSA uitgenodigd;
- met de sectorvoorzitters van het Hof, V. Mul en P. Berden, van het ressortsparket.

De Amsterdamse strafadvocaten

De Amsterdamse strafadvocaten die toevoegingszaken doen, hebben het net als in de vorige jaren zwaar. Bovenop de bezuinigingen, waardoor de vergoeding per zaak omlaag is gegaan, worden steeds meer strafzaken buiten de zittingszaal afgedaan middels strafbeschikkingen, door het ZSM-systeem en door bestuurlijke afdoening. Dit betekent dat er steeds minder strafzaken over zullen blijven voor een nog steeds groeiende groep strafrechtadvocaten. In 2018 heeft een aantal strafadvocaten om deze reden de praktijk neergelegd.

Oproep neerleggen verdediging in bewerkelijke zaken

Begin 2019 is vanuit de strafbalie een oproep gedaan in toevoegingszaken de verdediging neer te leggen, indien de Raad voor Rechtsbijstand in bewerkelijke zaken geen extra uren toekent. Inmiddels heeft in een aantal gevallen overleg plaatsgevonden met advocaten die gehoor hebben gegeven (of overwogen gehoor te geven) aan deze oproep. De deken en de portefeuillehouders nodigen advocaten die overwegen de verdediging op die grond neer te leggen, contact op te nemen met mr. S. Burmeister.

GEFINANCIERDE RECHTSBIJSTAND

Bijdrage mr. H.M. Meijerink en mevrouw mr. M. van Geffen (portefeuillehouders gefinancierde rechtsbijstand).

Het vorige kabinet (Rutte II) heeft fors willen bezuinigen op de kosten van rechtsbijstand aan on- en minvermogenden. Dankzij de Eerste Kamer en met name dankzij de opstelling van D'66, is dit deels voorkomen.

Besloten werd tot het instellen van een brede commissie die met steun van een onderzoeksbureau de vraag zou moeten beantwoorden of de vergoeding die per toevoegzaak door de overheid als maximum is gesteld, nog wel als een redelijke vergoeding kan worden beschouwd.

Deze commissie, de commissie Van der Meer, heeft onweersproken geconcludeerd dat er ongeveer 25% op de begroting bij moet, wil de vergoeding een reëel karakter krijgen. Met een nieuw kabinet in een nieuwe samenstelling, waaronder D'66, ontstond er de hoop dat deze conclusie concreet zou leiden tot een hogere vergoeding. Deze hoop bleek tevergeefs. De nieuwe minister voor rechtsbescherming bleek geheel andere plannen te hebben.

Kort samengevat wil hij een einde maken aan het stelsel van goede en onafhankelijke rechtsbijstand ten behoeve van particulieren met een lager inkomen. Ten eerste door een overheidsorgaan, een poortwachter, aan te wijzen om vooraf te beoordelen of het wel nuttig en noodzakelijk is dat een advocaat wordt toegevoegd. De overheid beslist dan dus in welke zaak al dan niet een advocaat kan worden toegevoegd; en dat terwijl de overheid in de meeste zaken zelf de tegenpartij is.

Verder wordt gedacht de gemeenten meer te betrekken bij de problemen van burgers, in de hoop dat er dan kan worden voorkomen dat deze problemen leiden tot de noodzaak van rechtsbijstand door een advocaat.

Voor de gevallen waarin rechtsbijstand onvermijdelijk is, moeten er rechtshulppakketten komen. De door de rechtzoekenden te betalen eigen bijdragen worden gerelateerd aan de kosten van deze pakketten en zullen naar verwachting omhoog gaan.

De Minister wil de rechtsbijstand aan on- en minvermogende rechtzoekenden aan de markt overlaten. Ook rechtsbijstandsverzekeraars mogen offertes uitbrengen om de taak van advocaten over te nemen. Een vrolijk reclamefilmje van de minister op bezoek bij rechtsbijstandsverzekeraar Achmea preludeerde op een latere deal tussen de minister en Achmea, waarbij de laatste in de vorm van een "pilot" mag proberen de taak van advocaten in consumentenzaken over te nemen. Saillant detail: als Achmea een procedure wint mag zij de proceskostenvergoeding zelf behouden, terwijl bij deze normaal op de toevoegingsvergoeding in mindering wordt gebracht.

Intussen zijn de vergoedingen voor de advocaten in te veel gevallen te laag om nog een gezonde praktijk te kunnen voeren verlaten advocaten die gespecialiseerd zijn in sociale rechtsbijstand het stelsel en kunnen particulieren met een beetje ingewikkeld probleem niet of nauwelijks een advocaat vinden.

De minister vindt dat geen probleem, en er komt dus vooralsnog geen cent bij. Alleen als zijn nog uit te voeren plannen gaan leiden tot een besparing, kunnen de advocaten mogelijk een verhoging van de vergoeding tegemoet zien. Als er dan nog advocaten zijn die sociale rechtsbijstand willen en kunnen verlenen.

De orde van advocaten en de vereniging sociale advocatuur overleggen al jaren met de overheid. Tevergeefs. Ook is al jaren met enige regelmaat gedemonstreerd. Tevergeefs. In januari 2019 is kort gestaakt en gedemonstreerd voor de ingang van de rechtbank. Niet

alleen in Amsterdam, maar in vrijwel alle arrondissementen. Het is goed te vermelden dat de rechtbank en de rechters begrip toonden voor de gevolgen van deze korte staking.

De portefeuillehouders rechtsbijstand van de Amsterdamse orde overleggen regelmatig met die van de overige arrondissementen en de portefeuillehouder van de algemene raad over het vervolg. De vooruitzichten zijn onverminderd somber, maar de advocatuur mag de strijd voor het behoud van goede en betaalbare rechtsbijstand niet opgeven. De Amsterdamse orde en de Amsterdamse Raad van de Orde blijven zich hiervoor dan ook met volle kracht inzetten, in het belang van de rechtzoekenden en hun advocaten.

2.c. jaarvergadering orde

Jaarvergadering

Op 29 maart 2019 vond de jaarvergadering plaats. Ook dit keer was het opkomstpercentage – in vergelijking met andere lokale orden – laag. Naast vaststelling van de begroting en de hoofdelijke omslag over 2019, werd in deze vergadering verantwoording afgelegd over 2018.

Jaarverslag 2018

Het jaarverslag 2018 wordt geplaatst op de website van de Amsterdamse orde van advocaten: www.aova.nl.

Dekenprijs

Aan het slot van de vergadering werd zoals gebruikelijk – onder inmiddels aanzienlijk toegenomen belangstelling – de jaarlijkse Amsterdamse dekenprijs uitgereikt aan mr. Bart Stapert. De dekenrede en -toelichting, uitgesproken bij gelegenheid van die uitreiking, is als bijlage 2 (pag. 14 - 15) opgenomen.

3. Verslag van het bureau van de orde

Verslag van de werkzaamheden van het bureau

De samenstelling van het bureau, de raad en de Amsterdamse afgevaardigden van het College zijn als bijlage 3 (pag. 16) toegevoegd.

3.a Klachten

Het onderzoek in klachtzaken wordt in beginsel verricht door een stafjurist en de deken. Waar mogelijk probeert deze al in een vroegtijdige fase aan te dringen op bemiddeling. Waar dit niet mogelijk is, bereidt de stafjurist de instructie voor de raad van discipline (de zgn. 'aanbiedingsbrief') voor. Ook het voorbereiden van dekenbezwaren gebeurt door stafjuristen van op het bureau.

De deken behandelt de klachten zélf in die gevallen waarin een (voorzienbaar) risico op klachten over de klachtbehandeling bestaat, of wanneer de klager daarmee dreigt. Daarnaast behandelt de deken klachten tussen advocaten wanneer er principiële kwesties spelen of zicht is op bemiddeling. Tevens onderzoekt de deken klachten over dekenen van andere arrondissementen na doorverwijzing door de Voorzitter van het Hof van Discipline, dat mede in verband met genoemd risico van verdere klachten.

Het eerder genoemde Jaarverslag Toezicht 2018 Dekenberg bevat gegevens over de behandeling van klachten in 2018. Tevens wordt verwezen naar het beknopte verslag dat als bijlage 1 is opgenomen.

3.b. Toezicht

Stafoverleg

Bij het toezicht speelt het wekelijks stafoverleg met de deken, de adjunct-secretaris en de stafmedewerkers een belangrijke rol. Daar worden alle nieuw binnengekomen zaken en (de eerste stappen van) de aanpak daarvan besproken. In lopende zaken wordt de opvolging besproken en in voorkomende gevallen de inzet van een toezichtmiddel. In voorkomende gevallen wordt de afweging gemaakt tussen de bestuursrechtelijke en de tuchtrechtelijke opvolging, waarbij nog steeds in de overgrote meerderheid van de gevallen wordt gekozen voor de tuchtrechtelijke weg. De ervaringen daarmee zijn goed, in het bijzonder omdat advocaten dekenonderzoeken en -bezwaren serieus nemen en waar nodig de behandeling door de raad van discipline op korte termijn mogelijk is, altijd snel gaat en tot maatregelen leidt waar de deken en de raad zich doorgaans goed in kunnen vinden.

In principiële zaken of zaken met een beleidsmatige impact wordt deze ook tijdens de vergadering met de raad en – veelal als 'anonieme casus' – in het dekenberaad besproken. Naast dit reguliere overleg vindt er voortdurend overleg tussen de stafmedewerkers onderling, met de adjunct secretaris met de deken en met de leden van de raad plaats.

Kantoorbezoeken

Het bureau verricht het voorbereidend onderzoek ten behoeve van een kantoorbezoek.

Doel van de bezoeken is controle op de naleving van de verordeningen en daarnaast nadere kennismaking tussen het kantoor en (het werk van) de raad van de orde en het bureau en uitwisseling/overdracht van informatie over wet- en regelgeving.

De landelijk vastgestelde vragenlijst wordt gebruikt als leidraad bij het gesprek. Onderwerpen die aan de orde komen zijn onder andere samenwerking, financiële soliditeit, bedrijfsvoering en beroepsaansprakelijkheidsverzekering, derdengelden, Wwft, contante betalingen, inrichting en kwaliteit van de dienstverlening, opleiding en klachtbehandeling. Begin 2017 is de vragenlijst uitgebreid op het punt van de Wwft, zodat degene die het kantoorbezoek aflegt meer houvast heeft bij het controleren van de naleving van de Wwft. Voor 2019 is opnieuw een aangepaste lijst opgesteld, met name op het punt van de Wwft.

Relevante stukken zoals de jaarstukken, verzekeringspolis en bewijs van betaling van de verzekeringspremie worden te voren opgevraagd. Voor 2019 zal daaraan worden toegevoegd het Wwft-risicobeleid. Andere documentatie, zoals de financiële verantwoording ter zake de derdengelden, het kantoorhandboek, een aantal opdrachtbevestigingen en dossiers wordt ter plekke ingezien. Sinds 2017 worden – voorafgaand aan het bezoek – steeds de relevante financiële gegevens voorgelegd aan de Unit FTA. Deze verstrekt met het oog op het af te leggen kantoorbezoek een analyse van de cijfers. Indien blijkt van zorgen over de praktijkvoering, wordt in overleg met het betrokken kantoor bezien of begeleiding of specifiek toezicht door een van de leden van de raad kan bijdragen aan verbetering van de situatie.

De ervaringen met de bezoeken blijven positief en goed. De kantoren stellen zich bijna altijd positief op en geven aan zowel de voorbereiding als het bezoek als nuttig te ervaren, omdat daardoor de regelbewustheid wordt vergroot. Wanneer een kantoorbezoek leidt tot een aanwijzing, afspraak of advies, wordt daar in het verslag melding van gemaakt. Een en ander wordt herhaald in de begeleidende brief bij het verslag en de opvolging binnen de afgesproken termijnen bewaakt door de stafmedewerker die bij het bezoek aanwezig was. De aanwijzingen, afspraken en adviezen worden tijdens de vergaderingen van de raad besproken.

Alle leden van de raad van de orde zijn betrokken bij de kantoorbezoeken, die telkens worden afgelegd door een lid van de raad en een stafmedewerker van het bureau. Deze laatste is ook verantwoordelijk voor het verslag en bewaakt de voortgang t.a.v. het repareren van geconstateerde onvolkomenheden.

Bij het constateren van ernstige onvolkomenheden en/of het uitblijven van reparatie binnen een redelijke termijn, wordt een specifiek toezicht dossier (S-dossier) aangemaakt. Cijfermatige verantwoording van de kantoorbezoeken is te vinden in het eerder genoemde Jaarverslag Toezicht 2018 Dekenberaad. Tevens wordt verwezen naar het (beknopte) verslag dat als bijlage 1 is opgenomen.

Specifiek toezicht dossiers

In overleg met de deken en/of de raad behandelt het bureau dossiers in het kader van toezicht en naleving van de regelgeving.

De onderwerpen zijn zeer divers en hebben betrekking op de praktijkvoering en naleving van de regelgeving. S-dossiers kunnen voortkomen uit bijvoorbeeld kantoorbezoeken of de CCV. Ook onderzoeken van de deken naar aanleiding van signalen van ketenpartners of derden worden een S-dossier.

Dekenonderzoek leidt lang niet altijd tot inzet van een toezichtmiddel. Soms blijkt er (gelukkig) niets aan de hand te zijn of kan met bemiddeling een oplossing worden gevonden.

Cijfermatige verantwoording op dit punt is te vinden in het eerder genoemde Jaarverslag Toezicht 2018 Dekenberaad (bijlage 2).

Opvolging Centrale Controle Verordeningen CCV

Met ingang van 2018 berust de controle van de CCV-opgaves weer geheel bij de lokale orden. Bij onvolkomenheden wordt met betreffende advocaat en/of kantoor een traject afgesproken ter reparatie. In voorkomende gevallen wordt in overleg met de deken dekenbezwaar voorbereid. Voorafgaand hieraan wordt nader onderzoek gedaan, er wordt een S-dossier aangemaakt. Het bureau bewaakt de voortgang.

De opvolging van de (de uitkomst van) CCV-opgaven is tijdrovend. In de maanden na de opgaaf zijn twee stafmedewerkers, bijgestaan door daarvoor geworven en intern opgeleide studentassistenten, daar veel tijd aan kwijt. Zo kost het in sommige gevallen veel moeite om advocaten tot de opgaaf te bewegen, moet worden aangegeven hoe problemen rond de advocatenpas moeten worden aangepakt, etc. etc. De praktijk wijst uit dat advocaten in de opgaaf per abuis fouten maken, ja aanklikken in plaats van nee, en omgekeerd. De opleidingsvereisten en aantallen punten geven regelmatig aanleiding tot discussie. Strikte

opvolging is echter een voorwaarde voor juiste naleving en de praktijk wijst uit dat veruit de meeste advocaten gevolg geven aan de opdracht tekortkomingen op te heffen. In een aantal gevallen worden er gesprekken gevoerd en soms verder strekkende maatregelen getroffen.

Bestuursrechtelijk handhaving

Bij overtreding van regelgeving kan de deken op grond van artikel 45g Advocatenwet aan advocaten een bestuurlijke boete of last onder dwangsom opleggen. Bij handhaving zal altijd een afweging plaatsvinden of de tuchtrechtelijke dan wel de bestuursrechtelijke weg zal worden ingeslagen.

3.c Overige werkzaamheden

Nauw verweven met de toezichttaken, maar toch daarvan te onderscheiden, zijn de taken die (leden van) de raad en de deken – met ondersteuning van de stafmedewerkers – vervullen op het vlak van advisering, informatieverzorging, bemiddeling en belangenbehartiging.

Individuele advies en informatieverzoeken

De medewerkers van het bureau, de (waarnemend) deken en de overige leden van de raad adviseren rechtzoekenden en advocaten, en verschaffen hen informatie over de praktijkvoering, onder meer op het gebied van regelgeving en gedragsregels. Het gaat daarbij om relatief grote aantallen (in 2018 107 adviesverzoeken en 240 informatieverzoeken). Uit kunnen die vragen worden in voorkomende gevallen beleidsthema's en aandachts- of risicogebieden afgeleid. De adviezen informatiewerkzaamheden zijn daarom ook belangrijk voor het toezicht.

Bemiddelingen

Buiten de klachtenprocedure om wordt (in het algemeen door de deken of waarnemend deken) bemiddeld tussen advocaten onderling en tussen advocaten en cliënten.

AVG

Op 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) in werking getreden. Deze nieuwe regelgeving heeft van zowel de Amsterdamse advocatenkantoren, als van het bureau van de Amsterdamse orde, veel aandacht gevraagd. Daarom is de hulp ingeroepen van een externe, in deze materie gespecialiseerde advocaat. Met deze advocaat heeft de Amsterdamse orde een voortrekkersrol gespeeld bij het vaststellen van de voorzieningen en maatregelen die de AVG voor de lokale orden voorschrijft. Aldus hebben de lokale orden hun processen, beleid en procedures tijdig in overeenstemming gebracht met de AVG (met onder meer een privacy-beleid en privacy statement). De Amsterdamse orde heeft zich verder ingezet voor kennisoverdracht en collegiaal overleg met de lokale advocatenkantoren, onder andere door het organiseren van cursussen en het geven van voorlichting. Ook wordt – uiteraard – sedert invoering van de AVG bij kantoorbezoeken aandacht besteed aan de naleving daarvan. Daarbij wordt wel het standpunt ingenomen dat het uiteindelijke toezicht op de AVG bij de Autoriteit Persoonsgegevens berust, zodat de Amsterdamse orde – tezamen met de landelijke orde – in beginsel een adviserende rol speelt.

Algemene informatievoorziening

Het bureau verschaft informatie aan de balie ook door middel van digitale nieuwsbrieven. In die nieuwsbrieven worden ook de cursussen aangekondigd die de Stichting Opleiding Advocaten Amsterdam verzorgt. Daarnaast verschijnt 4 maal per jaar, zowel digitaal als in druk, het Amsterdamse Balie Bulletin, het ABB, en zijn er ABB-nieuwsbrieven verstuurd.

BIJLAGE 1

Verslag van de deken tijdens de jaarvergadering op 29 maart 2019

1. Het is gebruik dat op de jaarvergadering beknopt verslag wordt gedaan van de 'verrichtingen' van de Amsterdamse raad. Voorheen werd dan – meestal op een iets later moment – een uitgebreider jaarverslag op de *website* geplaatst. Dat uitgebreide verslag was dan ongeveer hetzelfde lot beschoren als de ter inzage gelegde notulen: er was niet of nauwelijks belangstelling voor. Opdat u het begrijpt: u wordt in de gaten gehouden omdat het aantal 'hits' op de *website* wordt bijgehouden. Dat laatste moet je dan wel goed regelen in verband met de AVG, maar daar hebben we het nu niet over.
2. Het beknopte verslag op deze jaarvergadering, houden we erin. De meer uitgebreide verslaglegging wordt echter gewijzigd. Het dekenberaad – het overlegorgaan van de lokale dekenen – heeft besloten dat de dekenen over 2018 voor het eerst een gezamenlijk, gecombineerd **'toezichtverslag'** zullen uitbrengen. Met dat toezichtverslag willen we beter laten zien wat het toezicht inhoudt, hoe het in de praktijk werkt en hoe het uitpakt. De lokale dekenen, verenigd in het dekenberaad, denken dat dat nodig is. Als er in de media aandacht is voor het toezicht op de advocatuur, is dat meestal niet al te positief. Het is dan aan ons een tegengeluid te laten horen. Het is daarbij de bedoeling actief aandacht te vragen voor dit 'toezichtverslag' door middel van externe communicatie. Een en ander wordt onderschreven door het College van toezicht. Dat college spreekt met ons in termen van 'zichtbaarheid van het toezicht' en 'het afleggen van maatschappelijke verantwoording'.
3. Aangezien het 'toezichtverslag' ook een uitsplitsing naar de verschillende lokale orde te zien zal geven, zal het 'eigen' jaarverslag van de Amsterdamse orde aanzienlijk korter worden. Beide verslagen zijn nog niet gereed, maar zullen zo snel mogelijk worden uitgebracht.
4. Het huidige toezichtstelsel – toezicht in handen van de eigen beroepsgroep door een door die beroepsgroep verkozen deken – is geen rustig bezit:
  - Het Ministerie van Justitie en Veiligheid zal in 2019 het toezichtstelsel zoals dat in 2015 in de Advocatenwet is vastgelegd, gaan evalueren. Het gaat daarbij niet om een analyse van het systeem *in abstracto*. Het Ministerie wil weten of het toezichtstelsel *in de praktijk* goed werkt (populair gezegd: *'hoe het uitpakt'*). Het is aan ons – de lokale dekenen en de raden – dat te laten zien. Gesprekken en interactie met het CvT – mijn tweede punt – dragen bij aan het bewustzijn op dat punt.
  - Want niet iedereen beseft het, maar de dekenen werken met het College van Toezicht, het onafhankelijk orgaan dat 'systeemtoezicht' uitoefent op de lokale dekenen. De opstelling van het college is op onderdelen bepaald *kritisch* te noemen. Het is natuurlijk mooi te constateren dat het jaarverslag over 2018 op belangrijke punten *positief* is. Zo lezen we in dat verslag: *'De dekenen hebben [bedoeld wordt: in 2018] bij het toezicht stappen vooruit gemaakt en er is op veel terreinen beleid tot stand gekomen, zoals bijvoorbeeld voor risicogestuurd toezicht.'* Meer in het algemeen wordt over de periode 2015-2018 gezegd: *'Doel van het toezicht via de lokale dekenen in de arrondissementen, is het borgen van de kwaliteit en integriteit van de advocatuur. Daartoe zijn belangrijke stappen gezet. Zo valt waar te nemen dat bij klachtbehandeling de dekenen alert reageren, vaker gebruik maken van het dekenbezwaar en consequenter een dekenstandpunt formuleren.'* Maar, zoals gezegd, het

CvT is op onderdelen bepaald kritisch. Bijvoorbeeld als het gaat om de snelheid van besluitvorming. De conclusie op dat punt is dan: *'het college blijft daarom de dekens aansporen tot slagvaardig optreden en versterking van de onderlinge samenwerking, en om uitvoering te geven aan geformuleerd beleid.'* Ik laat het hier even bij, maar verzeker u: er zijn meer kritische kanttekeningen te vinden in het jaarverslag. Kritiek horen is niet altijd leuk – en soms mag je kritiek niet terecht vinden – maar de dekens beseffen dat de interactie met het CvT bijdraagt aan een beter en efficiënter toezicht.

5. Zoals gezegd: geen rustig bezit dus. Maar al met al is er goede hoop dat het toezichtstelsel zoals we dat sinds 2015 hebben, de evaluatie zal doorstaan. Wel moeten wij *blijven* beseffen dat de advocatuur inmiddels *de enige beroepsgroep* is die het toezicht in eigen handen heeft kunnen houden. Wij vinden dat vanzelfsprekend en er zijn goede gronden om die uitzonderingspositie te verdedigen. Deze uitzonderingspositie vanzelfsprekend achten, is echter niet verstandig. Het verdient onze voortdurende aandacht. Dit geldt overigens óók voor de (andere) privileges die aan de advocatuur zijn toegekend, zoals het verschoningsrecht. Wij vinden dat recht vanzelfsprekend als 'anker' van de geheimhoudingsplicht, maar het ligt zo nu en dan onder vuur.
6. Dan toch een korte toelichting, waar nodig met wat cijfers, op het wel en wee van de Amsterdamse orde.
  - (a) De Amsterdamse balie gaat door met groeien: begin 2018 waren er **5.502** advocaten ingeschreven, eind 2018 waren dat er **5.636**. Dat is een groei met **2,5 %** en getalsmatig gaat het dus goed.
  - (b) In totaal zijn er in 2018 **417** stagiaires beëdigd, waarvan **6** stagiaire-ondernemer.
  - (c) Het zijn – net als in 2017 – zeker niet alleen de grote kantoren die stagiaires hebben aangenomen, ook de middelgrote en kleinere kantoren deden weer mee.
  - (d) Bij de kantoren die zich richten op gefinancierde rechtshulp ligt dat helaas anders en dat is ook logisch. Kantoren die nauwelijks het hoofd boven water weten te houden, zien af van het aannemen van stagiaires. In ieder geval is het merendeel van de beginnende stagiaires stagiaire-ondernemer. De situatie is zorgwekkend en de Amsterdamse raad zal zich – met de andere lokale ordes en de landelijke orde – *blijven* inspannen om de minister op andere gedachten te brengen en vergoedingen op een hoger niveau te brengen. Als je beziet wat de gevoerde acties tot nu toe hebben opgeleverd, moet je echter zeggen dat de voortekenen niet gunstig zijn.
  - (e) Kantoorbezoeken zijn een belangrijk element van het toezicht. In 2018 zijn er 114 afgelegd. Daarmee is de *target* van 10% van de kantoren gehaald; we scoren zelfs relatief hoog met 11%. Bij de overgrote meerderheid van de kantoren zijn er niet of nauwelijks 'bevindingen', laat staan serieuze aanmerkingen. Het gaat meestal om de spreekwoordelijke puntjes op de i. Toch vormen de kantoorbezoeken een van de belangrijkste toezichtinstrumenten, al was het maar omdat de aankondiging van het bezoek voor kantoren aanleiding is weer eens even goed naar een aantal aspecten te kijken.
De gesprekken duren doorgaans lang. Maar dat is dus niet omdat er veel op of aan te merken valt. De meeste kantoren willen – terecht – met trots over hun

praktijk vertellen. De leden van de raad en de stafmedewerkers die de bezoeken afleggen, waarderen dat omdat zij daarmee zicht krijgen en houden op 'de stand van de balie'.

- (f) In 2018 werden in totaal 436 'reguliere' klachten tegen advocaten ingediend. Dat is fors meer dan 2017, toen het aantal 313 bedroeg. Die stijging kan je zien als een negatieve ontwikkeling – in die visie is er vaker reden te klagen over advocaten – maar de stijging is misschien ook anders te verklaren: (i) het toezicht op advocaten en het klachtrecht heeft aanhoudend de aandacht van de media en (ii) het in 2018 ingevoerde automatiseringssysteem doet het in ten minste één opzicht goed: op de *website* van de Amsterdamse orde kan een klacht inmiddels met een webformulier worden ingediend. Die aanzienlijk lagere drempel voor het indienen van een klacht kan de stijging in ieder geval deels verklaren.
- (g) Bij wat ik dus maar even 'reguliere klachten' noem, ging het 192 keer, ca. 45%, om klachten over de *eigen* advocaat. 156 keer (ruim 35% van de gevallen) ging het om een klacht over de advocaat van de wederpartij.
- (h) Naast die 'reguliere klachten' – dat aantal van 436 – zijn in 2018 tegen mijn voorganger en mijzelf 7 klachten ingediend. Als die klachten worden doorgezet, worden ze door een andere deken onderzocht en in voorkomende gevallen bij diens raad van discipline aangebracht. De omgekeerde situatie – dat klachten tegen een ándere lokale deken op ons bordje belanden – deed zich in 2018 vijf keer voor.
- (i) In 2018 zijn **192 klachtdossiers** voorgelegd aan de raad van discipline. Bij die 192 dossiers zaten twaalf dekenbezwaren en vier schorsingsverzoeken op grond van art. 60b Advocatenwet.
- (j) De dekenbezwaren hebben geleid tot één schrapping, voorwaardelijke en onvoorwaardelijke schorsingen, berispingen, één waarschuwing en één advocaat die zichzelf heeft uitgeschreven. Ook bij twee van de vier schorsingsverzoeken heeft de advocaat zichzelf uitgeschreven; de ander twee zijn toegewezen. Die gevallen waarin een advocaat zich zelf uitschrijft, zijn voorbeelden van toezicht dat niet (altijd) zichtbaar is, maar wel effectief is.
- (k) De raad van discipline heeft in 2018 156 uitspraken gedaan. In 49 van zijn beslissingen is de klacht (of een van de klachtonderdelen) gegrond verklaard. In 84 gevallen werd de klacht ongegrond verklaard, in 23 gevallen was klager niet-ontvankelijk.
- (l) Een goede analyse van het aantal klachten in 2018, het aantal in 2018 aan de raad voorgelegde klachtdossiers en het aantal uitspraken van de raad van discipline in 2018, is lastig. Het gaat niet om hetzelfde 'pakket' zaken. Wat in 2018 naar de raad gaat, betreft voor een deel klachten uit 2017 (en zelfs een enkele klacht uit 2016); bij een deel van de klachten die in 2018 zijn ingediend, was het onderzoek eind 2018 nog niet afgerond en was dus duidelijk of het dossier aan de raad van discipline wordt voorgelegd. En zaken die vanaf september 2018 aan de raad zijn voorgelegd, leiden niet eerder dan in 2019 tot een beslissing.
- (m) Toch durven we wel te zeggen dat de verhouding tussen het aantal klachten dat binnenkomt en het aantal dat uiteindelijk aan de raad van discipline wordt voorgelegd, stabiel is. Hetzelfde geldt voor de verhouding tussen het aantal zaken dat aan de raad van discipline wordt voorgelegd en het aantal zaken waarin de klacht dan gegrond wordt verklaard. Dat wil zeggen: aanzienlijk minder dan de

helpt van de ingediende klachten wordt uiteindelijk aan de raad voorgelegd; en bij ca. één derde van die zaken wordt de klacht (of een klachtonderdeel) gegrond bevonden.

- (n) Een laatste portie cijfers, om toch even aan te geven wat er op de medewerkers van het bureau afkomt: naast die ruim vierhonderd klachten, is in 2018 tachtig keer om bemiddeling gevraagd, 107 keer om dekenadvies gevraagd, en 240 keer om informatie verzocht. Het onderscheid tussen de laatste twee categorieën is niet helemaal scherp te trekken, maar u begrijpt het verschil tussen de simpele vraag hoe je een nieuw kantoor moet melden en de vraag of in een bepaald geval sprake is van tegenstrijdig belang.
- (o) Ook hier lijkt het erop dat het nieuwe automatiseringssysteem ertoe leidt dat meer advies- en informatieverzoeken worden gedaan. Dat is een goede ontwikkeling, maar de totale hoeveelheid 'dossiers' (bij elkaar bijna duizend per jaar) heeft in 2018 veel gevraagd van de stafmedewerkers-advocaten. Inmiddels is dan ook duidelijk dat uitbreiding van de staf onvermijdelijk is.

Automatisering

7. En dan het terugkerend onderwerp 'automatisering': hoe gaat het met het voor de lokale dekens landelijk ingevoerde systeem, waarvoor u – net als de advocaten bij andere ordes – in 2016 en 2016 een extra opslag heeft betaald.

8. Wie positief is ingesteld, merkt twee dingen op:

- We hebben het een stuk beter gedaan dan de rechtspraak. Daar is na een investering van – naar men zegt – meer dan honderd miljoen euro, de stekker uit KEI getrokken en is men terug bij af.
- Het ziet er bovendien naar uit dat het project kan worden voltooid met de in 2016 en 2016 uit de opslag verkregen middelen; de penningmeester zal daar straks misschien nog wat over zeggen.

9. Het beeld is echter minder rooskleurig:

- de oplevering van het systeem is uiteindelijk met bijna een jaar vertraagd (niet medio 2017 maar medio 2018);
- we zijn in 2018 geplaagd door kinderziektes, met name als het gaat om de aansluiting van het nieuwe systeem op de financiële administratie; iets waarover de penningmeester het met u zal hebben;
- het nieuwe systeem heeft nog niet geleid tot verbetering van de *efficiency* en dus ook niet tot verlaging van de werklast; voor een deel komt dat doordat iedereen moet wennen aan een systeem, dat in ieder geval niet erg gebruikersvriendelijk is; voor een deel komt dat omdat we veel meer vastleggen (en dus op den duur dingen makkelijker zouden kunnen terugvinden).

10. Er zit gewoon niets anders op dan (i) blijven werken aan het verhelpen van de kinderziektes en (ii) het waar nodig aanpassen van de inrichting van het systeem. De verschillende bureaus van de ordes doen dat gezamenlijk, maar een relatief groot deel van de werkzaamheden rust op de schouders van de ICT-staf op het bureau van de Amsterdamse orde.

Bureau van de orde

Het bureau staat onder leiding van mevrouw mr. A.S. Reijnders-Sluis, advocaat/directeur. Het bureau van de orde ondersteunt de raad van de orde en de deken.

De samenstelling van het bureau per 31 december 2018:

Mevrouw mr. A. van de Streek, advocaat/stafmedewerker
-controle op de naleving van de verordeningen, opleiding en stageaangelegenheden en bereidt de aankomende advocaten voor op hun beëdiging;

Mevrouw mr. S.M. de Waard, advocaat/stafmedewerker
-controle op de naleving van de verordeningen en kantoorbezoeken, bestuursrechtelijke aangelegenheden;

Mevrouw mr. B.Th.L.M. Roest Crollius-Wijte, advocaat/stafmedewerker
-controle op de naleving van de verordeningen, opleiding en stageaangelegenheden en bereidt de aankomende advocaten voor op hun beëdiging, kantoorbezoeken, opvolging opgaven nieuw kantoor;

Mevrouw mr. Y.H. Heslinga, advocaat/stafmedewerker
-klachtbehandeling en bemiddeling, gedragsrechtelijke adviezen en kantoorbezoeken;

Mevrouw mr. J.M.C. ten Hoop, advocaat/stafmedewerker
-klachtbehandeling en bemiddeling, gedragsrechtelijke adviezen en kantoorbezoeken;

Mevrouw mr. A.A. van Ochten, advocaat/stafmedewerker
-klachtbehandeling en bemiddeling, gedragsrechtelijke adviezen en kantoorbezoeken;

Mevrouw mr. S. Knijnenburg, advocaat/stafmedewerker
-klachtbehandeling en bemiddeling, gedragsrechtelijke adviezen en kantoorbezoeken

De heer mr. F.P.M. van Gerven, advocaat/stafmedewerker
-klachtbehandeling en bemiddeling, gedragsrechtelijke adviezen en kantoorbezoeken

Administratie van het Bureau, waaronder begrepen het verstrekken van informatie en secretariële werkzaamheden:

Mevrouw P.J. Paeper;
Mevrouw M. le Poole;
Mevrouw I. Roodenburg;
Mevrouw B.M. Otter;
Mevrouw M. Dogany;
Mevrouw N. El Aalali-Assakkali;
Mevrouw H. Altunterim

Secretariaat deken:

Mevrouw K. Bastemeijer;
Mevrouw P.M. de Jong;
Mevrouw J. Mulder;
Mevrouw F. Suikerbuik
Mevrouw T.C.M. Beentjes

De samenstelling van de raad van de orde in het arrondissement Amsterdam is per 31 december 2018:

Mr. E.J. Henrichs, deken
Mr. S. Burmeister, wnd. deken , strafrecht
Mr. J.I.M.G. Jahae, strafrecht
Mr. H.M. Meijerink, gefinancierde rechtsbijstand, stagiaire-ondernemer
Mr. G.J. Pulles, gefinancierde rechtsbijstand
Mevrouw mr. J.C. Ellerman, bestuursrecht
Mevrouw mr. I.J. de Laat, stagiaires, buitenland
Mevrouw mr. M.L. Bremer, advocaat in dienstbetrekking, buitenland
Mevrouw mr. B.F.H. Rumora-Scheltema, penningmeester
Mevrouw mr. A.S. Reijnders-Sluis, adjunct-secretaris, directeur

College van Afgevaardigden Amsterdam per 29 maart 2018:

Leden

mr. N. Türkkol
mr. J.H. Stek
mw. mr. B.W.G. van der Velden
mr. B.W. Brouwer
mw. mr. S.E. van der Meer
mw. mr. C.S.M. Ruijgrok
mr. T.L.C.W. Noordoven
mw. mr. M.G.C. van Riet

Plaatsvervangende leden

mw. mr. I.J.M. van Oomen
mw. mr. A.M.C. Sitsen
mr. J.M. van Slooten